

Regionsrådets møde d. 25. august 2010

Budgettale v/ Anders Kühnau, politisk ordfører for Socialdemokraterne

Budget 2011 tegner til at blive endnu et stramt budget for Region Midtjylland. De seneste års budgetter har således været præget af et krav om en stram økonomistyring. Der har ganske enkelt ikke været råd til de store udsving, og sådan er det også med dette års budgetlægning.

Situationen med en stram budgetlægning er vi i Region Midtjylland ikke ene om at stå i. Faktisk vil jeg gå så langt som til at sige, at vores situation ikke adskiller sig meget fra størstedelen af regionerne og kommunerne i landet, og det ser om muligt endnu værre ud for statens budgetter, hvilket vi fik syn for ved Finansministerens fremlæggelse af regeringens forslag til Finanslov. Der er dømt sparetid, og livremmen skal spændes ind nok en gang.

Udfordringer og muligheder

Det der alligevel gør vores situation speciel, er, at vi allerede har sparet rigtig mange penge i regionens korte levetid. Vi har i den grad allerede spændt livremmen ind og sparet alt fedt væk. Det betyder, at vi nu kan konstatere et endog meget stort pres på vores hospitaler. Flere af dem har svært ved at få afviklet gammel gæld samtidig med, at de både skal spare endnu mere og hæve produktiviteten.

Socialdemokraterne tager situationen på vores hospitaler alvorligt. Vi har af samme grund i alle de sparerunder, vi har haft, fastholdt et fokus på at sikre driften på hospitalerne. De skal beskyttes, således at vi fortsat kan levere en god behandling af vores borgere, der møder sygehusvæsenet. På samme vis har vi gang på gang friholdt psykiatrien fra at skulle gennemføre større besparelser, og det samme gælder det præhospitale område, som har fået tilført betydelige midler over årene.

Der ligger dermed en klar prioritering i de budgetter, vi har vedtaget i de seneste år: Vi vil fastholde udviklingen af vores kerneopgaver. Det, vi er

rigtig gode til, vil vi gøre endnu bedre, og det er faktisk lykkedes ganske godt.

Vi har i dag i Region Midtjylland landets næst mest effektive sygehusvæsen. Vi har med specialeplanen fra Sundhedsstyrelsen fået tildelt en række højt specialiserede funktioner og regionsfunktioner, som gør, at det faglige niveau på vores hospitaler også i fremtiden vil være helt i top. Det gælder også psykiatrien, som i disse år gennemgår en stor udvikling og i højere grad end nogensinde sidestilles med det somatiske område.

Dette og meget mere kan vi glæde os over, og det illustrerer meget godt den linje, vi har lagt, med fokus på kerneydelserne indenfor sundhedsvæsenet. Det er det, vi bliver målt på af befolkningen, og også derfor er det det rigtige fokus at have. Vi har altså et rigtig godt udgangspunkt for at deltage helt i front i udviklingen af det danske sundhedsvæsen.

Med det budgetforslag, som vi i dag førstebehandler fastholder vi den linje. Selvom økonomien er stram, holder vi hovedet højt. Vi er ambitiøse og fast besluttede på at fortsætte den gode udvikling, som vores sundhedsvæsen er inde i.

Historien om dette års budget er derfor ikke bare trist, og vi skal huske på, at på trods af den stramme økonomiske aftale, som det var muligt for Danske Regioner at aftale med regeringen, så har vi rent faktisk et løft i den samlede ramme til sundhedsvæsenet. Løftet er dog markant mindre, end vi har været vant til i de seneste år. Over de næste tre år får vi således kun tilført fem milliarder kr. ekstra til sundhedsvæsenet i regionerne. Til sammenligning har vi i det foregående årti været vant til at få omkring 7 milliarder for hver tre-årige periode. Der er således reelt tale om en meget markant opbremsning i væksten på sundhedsområdet. Det stiller naturligvis ekstra store krav til en stram økonomistyring, og det er lige præcis det, der bliver lagt op til i dette budgetforslag.

Spareplan

Indtil videre har de fleste af de politiske partier her i denne sal taget ansvar for at starte konsolideringen af regionens økonomi. Det har vi gjort ved før sommerferien at vedtage en spareplan, som skulle forbedre regionens økonomi med 284 millioner kr. årligt. Det er den aftale, der gør, at vi i dag kan sidde med et budgetforslag i hånden, som kan sikre balance i regionens økonomi fremadrettet.

Aftalen giver desværre vores hospitaler nye sparekrav, og det gør det ikke lettere at få tingene til at hænge sammen for ledelserne og medarbejderne på hospitalerne. Samtidig med besparelserne på hospitalerne har vi fundet et relativt stort beløb, der skal udmøntes som besparelser på administrationen, jf. også et senere punkt på dagsordenen. Det er meget op i tiden at spare på administrationen. For flere politikere er det nærmest blevet et mantra og en refleksreaktion hver gang, der skal spares. Det lyder jo også bedre at spare på de varme ender i stedet for de varme hænder. Men det er ikke så enkelt, for administration er også lig med udviklingskraft, og administration giver støtte til styring og herunder økonomistyring. Jeg vil derfor godt advare mod, at vi hvert år gennemfører større reduktioner i budgettet til administration. Det er ikke en holdbar strategi på længere sigt.

Budgetdrøftelserne

Til budgetdrøftelserne er der desværre ikke mange penge at dele ud. Det er ellers noget, som vi politikere godt kan lide, men det er efterhånden ikke det, vi gør mest i. Desuagtet har aftalen om budgetrammerne og besparelsen givet os luft til i fællesskab at kunne prioritere 11 mio. kr. Det er ikke et stort beløb, og derfor håber jeg, at vi har en fælles forståelse for, at vi ikke åbner en gavebod forud for de forhandlinger, vi skal i gang med, men at alle er ansvarlige og prøver at forholde sig til den økonomiske situation, vi er i.

Socialdemokraterne har sammen med SF og Radikale foreslået, at 8 mio. kr. af puljen til budgetdrøftelserne skal indgå i en større prioritering af almenpsykiatrien. Helt konkret stiller vi forslag om at udbygge

sengepladserne i den almene voksenpsykiatri under vores universitetshospital i Risskov. Her vil vi etablere et helt nyt sengeafsnit med 16 senge til udadreagerende psykisk syge – herunder skizofrene – fra hele regionen. Samtidig samler vi de retspsykiatriske patienter et sted i Risskov, sådan at vi også får mulighed for at skabe bedre rammer og bedre vilkår for driften af retspsykiatrien.

Denne plan skulle således også meget gerne bidrage til, at sikkerheden på de retspsykiatriske sengeafsnit forbedres. Derudover vil en markant forøgelse sengene i almenpsykiatrien uden tvivl have en langsigtet effekt i forhold til at forebygge kriminalitet blandt de psykisk syge. Der er for mig at se derfor ingen tvivl om, at denne løsning er den helt rigtige – både på kort og langt sigt.

Måske vigtigst af alt er det, at de ekstra senge vil bidrage til at fjerne overbelægningen på de voksenpsykiatriske afdelinger, og med en bedre adskillelse af de udadreagerende psykisk syge fra de øvrige patienter i almen psykiatrien, vil en meget stor patientgruppe opleve at få et mere roligt og harmonisk patientforløb. Vi har derfor store forventninger til dette forslag, som vi håber, at alle partier vil bakke op om. Som den skarpe iagttagelse vil opdage, så er der allerede et flertal for forslaget, men vi vil meget gerne have et bredt flertal.

Socialområdet

Til slut vil jeg sige et par ord om det sociale område. Her har vi i regionen i de seneste år måttet se til, at kommunerne har hjemtaget en stadig større del af de sociale institutioner i regionen. Regionens andel er efterhånden beskeden, men ikke desto mindre er der stort fokus fra kommunernes side på, hvordan vi løfter opgaven.

Dette er et område, hvor økonomisk diskussionen efterhånden er dominerende i en grad, der bekymrer. Kommunerne mærker for alvor nu, hvor stor en opgave det er, de har overtaget. Det har ført til en alvorlig økonomisk hovedpine i flere kommuner, og der er derfor nu krav om markante takstnedsættelser over hele linjen – også på regionens institutioner.

Det giver imidlertid ikke mening at gennemføre en reduktion af alle takster på 5 % sådan uden videre. Der vil givet vis være tilbud, som kan gøres billigere igennem en takstnedsættelse, men en række af de sociale institutioner vil formentlig opleve, at en takstnedsættelse i denne størrelsesorden kan blive en hindring for at kunne fortsætte den gode faglige udvikling, som er helt nødvendig. Dette gælder ikke mindst på de mere specialiserede sociale tilbud, som bl.a. regionen har hjemmehørende.

På den baggrund skal jeg kraftigt opfordre til, at diskussionen om takster, økonomiske incitament og spil kommunerne og regionen imellem ikke kommer til fuldstændigt at overskygge vores fælles interesse i en positiv udvikling på området til gavn for de svageste i vores samfund.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi håber på at få nogle gode forhandlinger med de øvrige politiske partier i regionsrådet. Vi vil i hvert fald gøre vort til, at forhandlingerne ender med et resultat, som alle forhåbentligt kan være tilfredse med.

Med disse ord kan den socialdemokratiske gruppe tiltræde indstillingen og dermed overdrage budgettet til den videre behandling.